

PODIGNUTA OPTUŽNICA ZA KRIVIČNA DELA PROTIV JAVNOG REDA I OMETANJE SPROVOĐENJA PRAVDE I JAVNE ADMINISTRACIJE.

BILTEN | OKTOBAR 2021

Fond za humanitarno pravo Kosovo (FHPK) prati sudske procese koji se vode pred Specijalizovanim većima Kosova. FHPK će objavljivati biltene i analize u vezi sa radom Specijalizovanih veća koji će služiti široj javnosti da bude informisana o toku sudskih predmeta.

**DO JUNA 2021. GODINE
U SPECIJALIZOVANIM
VEĆIMA KOSOVA (SVK)
PODIGNUTO JE ČETIRI
OPTUŽNICE.**

Tri optužnice su podignute za ratne zločine protiv šest (6) osoba a jedna optužnica je podignuta u vezi sa ometanjem sprovođenja pravde u slučaju Specijalizovani tužilac protiv Hysnija Gucatija i Nasima Haradinaja.

PREDMETNA I VREMENSKA NADLEŽNOST SPECIJALIZOVANIH VEĆA I KANCELARIJE SPECIJALIZOVANOG TUŽILAŠTVA

Kancelarija Specijalizovanog tužilaštva i Specijalizovana Veća imaju mandat da istraže i sude licima za krivična dela ratnih zločina i zločina protiv čovečnosti koji su se desili na Kosovu, tokom perioda od 1. januara 1998. do 31. decembra 2000. godine.

Osim krivičnih dela ratnih zločina i zločina protiv čovečnosti koji su se dogodili tokom vremenskog perioda 1998-2000, STK i SVK imaju mandat i za krivična dela predviđena krivičnim zakonikom republike Kosovo (2012) koja mogu biti počinjena od momenta stvaranja SVK i STK do kraja njihovog mandata:

- Krivična dela protiv pravosuđa i javne uprave (članovi 384-386, 388, 390-407).
- Krivična dela protiv javnog reda (članovi 409-411, 415, 417, 419, 421).
- Javna korupcija i dela protiv javne dužnosti (članovi 423-424).

OPTUŽNICA U SLUČAJU SPECIJALIZOVANI TUŽILAC PROTIV HYSNIJA GUCATIJA I NASIMA HARADINAJA

Optužnica u slučaju Specijalizovani tužilac protiv Hysnija Gucati i Nasima Haradinaja potvrđena je dana 11. decembra 2020. godine, a objavljena je tri dana kasnije, a dana 5. jula 2021. godine izvršena je ispravka optužnice. Prema optužnici, između 7. i 25. septembra 2020. godine, na tri konferencije za štampu i drugim emitovanim aktivnostima, kao i putem daljeg širenja, Gucati i Haradinaj otkrili su bez ovlašćenja informacije pod zaštitom zakona Specijalizovanih veća, među kojima i identifikacione podatke nekoliko mogućih svedoka. Gucati i Haradinaj takođe su vršili optužbe i potcenjujuće komentare protiv mogućih svedoka i u više navrata izrazili su svoje namere da naškode radu Specijalizovanih veća.

Optužnica protiv njih sadrži dve (2) optužbe za krivična dela protiv javnog reda:

- Ometanje službenog lica u objavljivanju zvanične dužnosti (tačka 1 i tačka 2).

Četiri (4) optužbe za krivična dela protiv pravosuđa i javne uprave:

- Zastrășivanje za vreme krivičnog postupka (tačka 3);
- Odmazda (tačka 4); i
- Povreda tajnosti postupka (tačka 5 i 6)

U svim periodima koji se povezuju sa ovom optužnicom, Hysni Gucati bio je predsednik, a Nasim Haradinaj

potpredsednik Organizacije veterana rata Oslobođilačke vojske Kosova (OVR-OVK)

Tokom navedenog perioda, u kancelariju OVR-OVK stiglo je nekoliko paketa dokumentacije od neidentifikovanog lica. Ti paketi sadržali su poverljivu dokumentaciju Specijalizovanih veća Kosova. Nakon njihovog prijema, Hysni Gucati i Nasim Haradinaj otkrili su informacije zaštićene zakonom Specijalizovanih veća, kroz tri konferencije za štampu, dana 7, 16 i 22. septembra 2020. godine. Prema optužnici, oni su podelili identifikacione podatke nekoliko mogućih svedoka imajući za cilj ometanje rada Specijalizovanih veća, između ostalog obećali su da će objaviti svaku dalju poverljivu i nezvaničnu informaciju koja bi bila data OVR-OVK u vezi sa Specijalizovanim većima i Specijalizovanim tužilaštvu Kosova (STK).

PRVO PRISTUPANJE, STATUSNE KONFERENCIJE I KONFERENCIJE ZA PRIPREMU SUĐENJA

Okrivljeni Hysni Gucati i Nasim Haradinaj uhapšeni su 25. septembra 2020. godine i prebačeni su u jedinicu pritvora u Hagu, Holandija. Pre objavljivanja prve verzije optužnice, optuženi su se pojavili samo kao osumnjičeni pred Specijalizovanim većima nekoliko dana posle hapšenja. Dana 11. decembra 2020. godine potvrđena je optužba protiv njih, oni su se pojavili pred sudijom za prethodni postupak. Gucati se izjasnio nevinim u vezi sa svim tačkama optužnice, dok je Haradinaj odlučio da se izjasni u roku od 30 dana. U svakom slučaju, i na sledećem pristupanju/konferenciji Haradinaj se nije izjasnio u vezi sa svojom krivicom ili nevinošću, pa se u takvim okolnostima, prema Pravilniku, smatra da se izjasnio nevinim.

U jednogodišnjem periodu, od septembra 2020 do septembra 2021. godine, u ovom predmetu održano je ukupno trinaest (13) pretresa. Od njih, održano je četiri (4) prva pristupanja, prvo dva (2) u svojstvu osumnjičenih i još dva (2) u svojstvu optuženih i šest (6) drugih statusnih konferencija, pred sudijom za prethodni postupak. Nakon prelaska dosijea predmeta sa sudije za prethodni postupak kod sudskog veća održana su tri (3) pripremne konferencije za suđenje.

Sudsko veće u ovom predmetu osnovano je 15. jula 2021. godine, na čelu sa sudijom Charles Smith III.

**NE IZJAŠNJAVANJE
OPTUŽENOG U VEZI SA
KRIVICOM ILI NEVINOŠĆU
NAKON ČITANJA OPTUŽNICE**

**PREMA PRAVILNIKOM O
POSTUPKU I DOKAZIMA PRED
SVK, AKO SE OPTUŽENI NE
IZJASNI O KRIVICI PRILIKOM
PRVOG ILI KASNIJEG
PRISTUPANJA SUDU, U
NJEGOVO IME EVIDENTIRA SE
DA NIJE KRIV.**

**NIJE DOPUŠTENI IZVODITI
NEGATIVNE ZAKLJUČKE IZ
ODBIJANA OPTUŽENOG DA
PRIZNA ILI DA SE NE IZJASNI DA
NIJE KRIV.**

ZAHTEVI ODBRANE U VEZI SA SAMO-POVLAČENJEM ILI UKLANJANJEM SUDIJA

Dana 26. jula 2021. godine, ubrzo nakon što je predmet prosleđen sudskom veću, odbrana Nasima Haradinaja uručila je zahtev za samo-povlačenje predsednice SVK, Ekaterine Trendafilove i uklanjanje potpredsednika SVK, Charles Smith III, koji je i predsednik sudskog veća u ovom sudskom predmetu. Ovom zahtevu se nakon dva dana pridružila i odbrana Hysnija Gucatija.

Ovaj zahtev, između ostalog sadržao je i insistiranje za samo-povlačenje predsednice SVK, Ekaterine Trendafilove, od ispunjavanja svake sudske, upravne ili upravničke uloge u konkretnom predmetu, uključujući i određivanje sudija u različitim panelima.

Odbrana je iznela nekoliko razloga na osnovu kojih je podržala zahtev kao: učešće predsednice na dva informativna sastanka sa diplomatama, sastanci na kojima je učestvovala i Kancelarija specijalizovanog tužilaštva. Prema rečima odbrane, ovo učešće podrazumeva da se ista slaže sa pretenzijama STK koje je iznela na tom sastanku i da postoji opasnost zloupotrebe službenog položaja, iskrivljenog opisa optuženih i podrške pitanja druge strane. Osim predsednice, odbrana je tražila i povlačenje zamenika predsednika Specijalizovanih veća, Charles Smith III, koji je istovremeno i predsednik sudskog veća u predmetu specijalizovani tužilac protiv Hysnija Gucatija i Nasima Haradinaja, da se povuče sa svih sudskih, upravnih i upravničkih zadataka ovog slučaja. Opravdanje odbrane za povlačenje sudije Charles Smith III zasniva se na nekoliko izjava bivšeg sudije EULEX-a, izjave koje je dao za ovog sudiju, u vreme kada je Smith III bio Predsednik Odbora sudija EULEX-a.

Zahtevi su odbijeni od same predsednice Specijalizovanih veća uz obrazloženje:

-Po pitanju prvog zahteva koji je u vezi sa informativnim sastancima koji su održani 8. decembra 2020. i 11. februara 2021. godine, predsednica je ocenila da je prošao rok za podnošenje zahteva, od deset (10) dana, od momenta kada je stranka znala o razlozima zbog kojih se podnosi zahtev. Izlaganja odbrane zasnivaju se u potpunosti na pogrešnom tumačenju komentara neidentifikovanog izvora, iznetih tokom redovnog sastanka. Iz ovog razloga, **Predsednica odbija da se povuče sa vršenja upravnih funkcija u ovom predmetu**, koje su date zakonskim okvirom. Po pitanju sudske funkcije, predsednica trenutno ne vrši nijednu sudsku funkciju u ovom predmetu, i iz ovog razloga zahtev odbrane, **se odbija**.

-Dok, po pitanju potpredsednika Smith III, koji je i predsednik sudskog veća u predmetu o kome se vodi reč, zahtev je predat u roku. Zahtev za njegovo povlačenje sa pozicije predsednika sudskog veća, prema predsednici nije zasnovan na činjenicama već je zasnovan na opštim pretenzijama datim od strane bivšeg sudije EULEX-a u vezi sa sudijom Smith III, kada je on bio predsednik Odbora sudija EULEX-a. Prema Pravilniku o postupku i dokazima pred SVK, kada predsednik SVK prosudi da jedan takav zahtev je “zlomameran, pogrešan, nevažeći ili neosnovan”, predsednik odbija zahtev ubrzanim postupkom, a u drugim okolnostima treba da se formira panel od tri sudije za donošenje odluke u vezi sa povlačenjem sudije. Na osnovu tog prava **predsednica odbija zahtev odbrane kao neosnovan.**

Glavni pretres u ovom predmetu je počelo 7. oktobra 2021. godine.

NALAZI FHPK:

- Znatno broje javne dokumentacije koji je dostupan na službenoj stranici ove sudske institucije nije preveden na albanski i srpski jezik, i ista se objavljuje uglavnom samo na engleskom jeziku.